

Pakkausseloste: Tietoa käyttäjälle

Tenoprin 25 mg, 50 mg ja 100 mg kalvopäällysteiset tabletit atenololi

Lue tämä pakkausseloste huolellisesti ennen kuin aloitat lääkkeen käyttämisen, sillä se sisältää sinulle tärkeitä tietoja.

- Säilytä tämä pakkausseloste. Voit tarvita sitä myöhemmin.
- Jos sinulla on kysyttävää, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.
- Tämä lääke on määrätty vain sinulle, eikä sitä tule antaa muiden käyttöön. Se voi aiheuttaa haittaa muille, vaikka heillä olisikin samanlaiset oireet kuin sinulla.
- Jos havaitset haittavaikutuksia, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Ks. kohta 4.

Tässä pakkausselosteessa kerrotaan:

1. Mitä Tenoprin on ja mihin sitä käytetään
2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin käytät Tenoprinia
3. Miten Tenoprinia käytetään
4. Mahdolliset haittavaikutukset
5. Tenoprinin säilyttäminen
6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

1. Mitä Tenoprin on ja mihin sitä käytetään

Tenoprinin vaikuttava aine atenololi kuuluu beetasalpaajiksi kutsuttuun sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeiden ryhmään. Atenololi hidastaa sydämen lyöntitiheyttä, vähentää sen minuutissa pumppaamaa verimäärää ja laskee verenpainetta. Kun sydämen työmäärä vähenee, estyy myös sydänlihaksen ylläpidosta ja hapenpuutteesta johtuva rintakipu.

Tenoprinia käytetään sepelvaltimotaudissa rintakivun ennaltaehkäisyyn, kohonneen verenpaineen alentamiseen, sydämen rytmihäiriöiden hoitoon, sydäninfarktin uusiutumisen ehkäisemiseen, migreenikohtausten estoon ja kilpirauhasen liikatoiminnan aiheuttamien oireiden lievittämiseen.

Atenololia, jota Tenoprin sisältää, voidaan joskus käyttää myös muiden kuin tässä pakkausselosteessa mainittujen sairauksien hoitoon. Kysy neuvoa lääkäriltä, apteekkihenkilökunnalta tai muulta terveydenhuollon ammattilaiselta tarvittaessa ja noudata aina heiltä saamiasi ohjeita.

2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin käytät Tenoprinia

Älä käytä Tenoprinia, jos:

- olet allerginen atenololille tai tämän lääkkeen jollekin muulle aineelle (lueteltu kohdassa 6)
- sinulla on matala pulssi eli harva sydämen syketiheys
- sinulla on alhainen verenpaine
- sinulla on hoitamaton tai oirehtiva sydämen vajaatoiminta, johon liittyy esim. turvotuksia tai hengenahdistusta
- sinulla on todettu sydämessä II tai III asteen eteiskammiokatkos (johtumishäiriö) tai sairas sinus - oireyhtymä (eteissolmukkeen sairaus)
- sinulla on vaikea verenkiertohäiriö käsissä tai jaloissa, esim. katkokävelyoire tai valkosormisuusoireyhtymä
- sinulla on hoitamaton feokromosytooma (lisämunuaisytimen tai sympaattisen hermoston kasvain)
- sinulla on vaikea ahtauttava keuhkosairaus kuten astma tai krooninen keuhkoputkentulehdus ja keuhkonlaajentuma

Varoitukset ja varotoimet

Keskustele lääkärin tai apteekkihenkilökunnan kanssa ennen kuin käytät Tenoprinia.

Tämän lääkkeen määränneen lääkärin tulee olla tietoinen, jos sinulla on:

- sydämen vajaatoiminta tai lieviä eteiskammiojohtumisen häiriöitä
- lievempiä verenkiertohäiriöitä käsissä tai jaloissa
- huomattava taipumus matalaan verensokeriin insuliinihoidon aikana
- lievä tai hyvin hoitotasapainossa oleva astma tai muu ahtauttava hengitystiesairaus
- Prinzmetalin angina (sydämen sepelvaltimoiden supistelusta johtuva rintakipu taipumus)
- psoriaasi
- munuaisten vajaatoiminta
- taipumusta voimakkaisiin allergisiin reaktioihin esim. hyönteisten pistojen jälkeen tai joitakin ruoka-aineita kohtaan

Muut lääkevalmisteet ja Tenoprin

Kerro lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle, jos parhaillaan käytät tai olet äskettäin käyttänyt tai saatat joutua käyttämään muita lääkkeitä.

Erityisen tärkeää on kertoa lääkärille jos käytät:

- floktafeniiniä (särkylääke) tai sultopridia (psykoosilääke), sillä niitä ei pidä käyttää yhdessä atenololin kanssa
- verapamiilia, diltiatseemia, nifedipiiniä tai muita ns. kalsiumsalpaajia (sydän- ja verisuonitautien lääkkeitä), koska ne saattavat yhdessä Tenoprinin kanssa aiheuttaa liian alhaista verenpainetta, sydämen harvallyöntisyyttä ja sydämen johtumishäiriöitä
- sydämen rytmihäiriölääkkeitä, kuten disopyramidia, kinidiiniä tai amiodaronia, sillä yhteiskäyttö Tenoprinin kanssa saattaa aiheuttaa sydämen vajaatoimintapotilalle vakavia sydämeen kohdistuvia haittavaikutuksia
- muita verenpainelääkkeitä tai sepelvaltimotaudin hoidossa käytettäviä nitraatteja ("nitroja"), sillä Tenoprin saattaa voimistaa niiden verenpainetta laskevaa vaikutusta
- tulehduskipulääkkeitä säännöllisesti ja pitkäaikaisesti, sillä ne voivat heikentää Tenoprinin tehoa
- digoksiinia, sillä Tenoprin voi voimistaa sen aiheuttamaa sydämen harvallyöntisyyttä
- tiettyjä masennus-, epilepsia- ja psykoosilääkkeitä, kuten trisyklisiä masennuslääkkeitä, barbituraatteja ja fentiatsiinin johdannaisia, sillä ne voivat lisätä atenololin verenpainetta alentavaa vaikutusta

Jos joudut Tenoprin-hoidon aikana leikkaukseen, kerro nukutuslääkärille tai muulle hoitohenkilökunnalle lääkityksestäsi, koska atenololilla on yhteisvaikutuksia joidenkin nukutusaineiden kanssa.

Tenoprin ruoan ja juoman kanssa

Tenoprin voidaan ottaa nesteen kera (esim. lasillinen vettä) joko tyhjään mahaan tai ruokailun yhteydessä.

Raskaus ja imetys

Jos olet raskaana tai imetät, epäilet olevasi raskaana tai jos suunnittelet lapsen hankkimista, kysy lääkäriltä tai apteekista neuvoa ennen tämän lääkkeen käyttöä.

Tenoprinin käytöstä raskauden ja imetyksen aikana tulee neuvotella lääkärin kanssa.

Ajaminen ja koneiden käyttö

Tenoprin-hoidon alussa ja annoksen lisäämisen jälkeen saattaa esiintyä väsymystä tai huimausta, joka voi heikentää kykyä selviytyä liikenteessä tai kykyä käyttää tarkkuutta vaativia laitteita. Hyvän hoitotasapainon aikana nämä vaikutukset ovat epätodennäköisiä.

On omalla vastuullasi arvioida pystytkö näihin tehtäviin lääkehoidon aikana. Lääkkeen vaikutuksia ja haittavaikutuksia on kuvattu muissa kappaleissa. Lue koko pakkausseloste opastukseksi. Keskustele lääkärin tai apteekkihenkilökunnan kanssa, jos olet epävarma.

Tenoprin sisältää natriumia

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per tabletti eli se on olennaisesti natriumiton.

3. Miten Tenoprinia käytetään

Ota tätä lääkettä juuri siten kuin lääkäri on määrännyt. Tarkista ohjeet lääkäriltä tai apteekista jos olet epävarma.

Älä muuta annostusta tai lopeta lääkitystä neuvottelematta siitä ensin lääkärin kanssa. Lääkitys tulee lopettaa lääkärin antaman ohjeen mukaan annosta asteittain pienentäen. Äkillinen lopettaminen lisää rintakipukohtauksen tai sydäninfarktin vaaraa.

Jos otat enemmän Tenoprinia kuin sinun pitäisi

Jos olet ottanut liian suuren lääkeannoksen tai vaikkapa lapsi on ottanut lääkettä vahingossa, ota aina yhteyttä lääkäriin, sairaalaan tai Myrkytystietokeskukseen (puh: 0800 147 111), riskien arvioimiseksi ja lisäohjeiden saamiseksi.

Jos unohdat ottaa Tenoprinia

Älä ota kaksinkertaista annosta korvataksesi unohtamasi kerta-annoksen. Ota seuraava tabletti sen normaalina ottoajankohtana.

Jos sinulla on kysymyksiä tämän lääkkeen käytöstä, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.

4. Mahdolliset haittavaikutukset

Kuten kaikki lääkkeet, tämäkin lääke voi aiheuttaa haittavaikutuksia. Kaikki eivät kuitenkaan niitä saa. Haittavaikutukset yleensä vähenevät hoidon jatkuessa.

Yleiset (useammalla kuin 1 potilaalla sadasta):

Kylmyyden tunne raajoissa, sydämen harvalyöntisyys, huimaus, väsymys, päänsärky, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli.

Melko harvinaiset (useammalla kuin 1 potilaalla tuhannesta mutta harvemmallalla kuin 1 potilaalla sadasta):
Unihäiriöt

Harvinaiset (harvemmallalla kuin 1 potilaalla tuhannesta):

Masennus, aistiharhat, silmien kirvely ja kuivuminen, iho-oireet ja psoriaasin pahentuminen, maksaintensiteettien kohoaminen, impotenssi.

Tunteeton (koska saatavissa oleva tieto ei riitä yleisyyden arviointiin):

Lupuksen kaltainen oireyhtymä (sairaus, jossa immuunijärjestelmä tuottaa vasta-aineita, jotka kohdistuvat pääasiassa ihoa ja niveliä vastaan).

Haittavaikutuksista ilmoittaminen

Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro niistä lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Voit ilmoittaa haittavaikutuksista myös suoraan (ks. yhteystiedot alla). Ilmoittamalla haittavaikutuksista voit auttaa saamaan enemmän tietoa tämän lääkevalmisteen turvallisuudesta.

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

FI-00034 Fimea

5. Tenoprinin säilyttäminen

Ei lasten ulottuville eikä näkyville.

Tämä lääkevalmiste ei vaadi erityisiä säilytysolosuhteita.

Älä käytä tätä lääkettä pakkauksessa mainitun viimeisen käyttöpäivämäärän jälkeen. Viimeinen käyttöpäivämäärä tarkoittaa kuukauden viimeistä päivää.

Lääkkeitä ei tule heittää viemäriin eikä hävittää talousjätteiden mukana. Kysy käyttämättömien lääkkeiden hävittämisestä apteekista. Näin menetellen suojelet luontoa.

6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

Mitä Tenoprin sisältää

Vaikuttava aine on atenololi. Yksi tabletti sisältää 25 mg, 50 mg tai 100 mg atenololia.

Apuaineet ovat mikrokiteinen selluloosa, maissitärkkelys, magnesiumkarbonaatti, natriumlauryylisulfaatti, magnesiumstearaatti, liivate, titaanidioksidi (E 171), hypromelloosi ja glyseroli.

Lääkevalmisteen kuvaus ja pakkauskoost

Tenoprin 25 mg tabletit

Valkoinen, pyöreä, kaksoiskupera, kalvopäällysteinen tabletti toispuoleisella jakouralla, halkaisija 6,6 mm.

Tenoprin 50 mg tabletit

Valkoinen, pyöreä, kaksoiskupera, kalvopäällysteinen tabletti toispuoleisella jakouralla, halkaisija 8,1 mm, merkintä ”M006”.

Tenoprin 100 mg tabletit

Valkoinen, pyöreä, kaksoiskupera, kalvopäällysteinen tabletti toispuoleisella jakouralla, halkaisija 10,1 mm.

30 ja 100 tablettia PVC/PVDC/alumiiniläpipainopakkauksessa.

Kaikkia pakkauskokoja ei välttämättä ole myynnissä.

Myyntiluvan haltija

ratiopharm GmbH, Graf-Arco-Strasse 3, 89079 Ulm, Saksa

Valmistaja

Merckle GmbH, Ludwig-Merckle-Strasse 3, D-89143 Blaubeuren, Saksa

Lisätietoja tästä lääkevalmistesta antaa myyntiluvan haltijan paikallinen edustaja:

ratiopharm Oy,

PL 67,

02631 Espoo

Puh: 020 180 5900

Tämä pakkausseloste on tarkistettu viimeksi 19.7.2019.

Bipacksedel: Information till användaren

Tenoprin 25 mg, 50 mg och 100 mg filmdragerade tabletter atenolol

Läs noga igenom denna bipacksedel innan du börjar använda detta läkemedel. Den innehåller information som är viktig för dig.

- Spara denna information, du kan behöva läsa den igen.
- Om du har ytterligare frågor vänd dig till din läkare eller apotekspersonal.
- Detta läkemedel har ordinerats enbart åt dig. Ge det inte till andra. Det kan skada dem, även om de uppvisar symtom som liknar dina.
- Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller även biverkningar som inte nämns i denna information. Se avsnitt 4.

I denna bipacksedel finns information om följande :

1. Vad Tenoprin är och vad det används för
2. Vad du behöver veta innan du använder Tenoprin
3. Hur du använder Tenoprin
4. Eventuella biverkningar
5. Hur Tenoprin ska förvaras
6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

1. Vad Tenoprin är och vad det används för

Det aktiva innehållsämnet atenolol i Tenoprin hör till läkemedelsgruppen betablockerare, som är en läkemedelsgrupp för behandling av hjärt- och kärlsjukdomar. Atenolol bromsar upp hjärtfrekvensen, minskar på blodmängden som hjärtat pumpar per minut och sänker blodtrycket. När hjärtats arbetsmängd minskar, förhindras även de bröstsmärtor som beror på hjärtmuskelns överansträngning och syrebrist.

Tenoprin används för förebyggande av bröstsmärtor vid kranskärlssjukdom, för att sänka ett förhöjt blodtryck, för behandling av rytmrubbningar, som förebyggande mot återfall av hjärtinfarkt, som förebyggande behandling vid migrän och för lindrande av de symtom som förekommer vid sköldkörtelöverfunktion.

Atenolol som finns i Tenoprin kan också vara godkänd för att behandla sjukdomar som inte nämns i denna produktinformation. Fråga läkare, apoteks- eller annan hälsovårdspersonal om du har ytterligare frågor och följ alltid deras instruktion.

2. Vad du behöver veta innan du använder Tenoprin

Använd inte Tenoprin om du:

- är allergisk mot atenolol eller något annat innehållsämne i detta läkemedel (anges i avsnitt 6)
- har låg puls det vill säga långsam slagfrekvens
- har lågt blodtryck
- har obehandlad hjärtsvikt eller symptomatisk hjärtsvikt, med t.ex. svullnad eller andnöd
- har konstaterats ha atrioventrikulärt block av II eller III graden (retledningsrubbning) eller sjuka sinus-syndromet (sjukdom i sinusknutan)
- har en svår cirkulationsrubbning i händerna och fötterna, t.ex. fönstertittarsjuka eller Raynauds syndrom (vita fingrar)
- har obehandlat feokromocytom (tumör i binjuremärgen eller i det sympatiska nervsystemet)
- har någon svår obstruktiv lungsjukdom såsom astma eller kronisk bronkit och lungemfysem

Varningar och försiktighet

Tala med läkare eller apotekspersonal innan du använder Tenoprin.

Din läkare bör känna till om du:

- har hjärtsvikt eller lindriga atrioventikulära retledningsrubbningar
- har lindriga cirkulationsrubbningar i händerna och i extremiteterna
- har en betydande benägenhet för lågt blodsocker och du får insulinbehandling
- har lindrig astma eller astma i bra behandlingsbalans eller någon annan obstruktiv luftvägssjukdom
- har Prinzmetals angina (benägenhet för bröstsmärtor som beror på sammandragningar i hjärtats kransartärer)
- har psoriasis
- har nedsatt njurfunktion
- har tendens till kraftiga allergiska reaktioner t.ex. efter insektstick eller i samband med något födoämne

Andra läkemedel och Tenoprin

Tala om för läkare eller apotekspersonal om du tar, nyligen har tagit eller kan tänkas ta andra läkemedel.

Speciellt viktigt är det för läkaren att känna till om du redan behandlas med:

- floktafenin (smärtmedicin) eller sultoprid (psykosmedicin), eftersom dessa inte bör användas samtidigt med atenolol
- verapamil, diltiazem, nifedipin eller andra s.k. kalciumhämmare (läkemedel för behandling av hjärt- och kärlsjukdomar) då dessa tillsammans med Tenoprin kan orsaka ett alltför lågt blodtryck, långsam hjärtverksamhet och retledningsrubbningar i hjärtat
- läkemedel för behandling av rytmrubbningar i hjärtat, såsom disopyramid, kinidin eller amiodaron, eftersom en samtidig användning med Tenoprin kan orsaka allvarliga hjärtbiverkningar hos patienter med hjärtsvikt
- andra blodtryckssänkande läkemedel eller nitrater ("nitro") som används i behandlingen av kranskärlssjukdom, då deras blodtrycksänkande effekt kan ökas av Tenoprin
- antiinflammatoriska värkmediciner som tas regelbundet och under en längre tid, då dessa kan försvaga effekten av Tenoprin
- digoxin, eftersom Tenoprin kan förstärka dess hjärtfrekvenssänkande effekt
- vissa mediciner mot depression, epilepsi och psykos, såsom tricykliska antidepressiva medel, barbiturater och fentiaziner eftersom dessa kan öka den blodtryckssänkande effekten av atenolol

Om du under Tenoprin-behandlingen måste undergå en operation, ska du informera anestesiläkaren eller den övriga vårdpersonalen om din medicinering, eftersom atenolol har interaktioner med en del narkosmedel.

Tenoprin med mat och dryck

Tenoprin kan tas på fastande mage eller i samband med måltid och ska sväljas tillsammans med vätska (t.ex. ett glas vatten).

Graviditet och amning

Om du är gravid eller ammar, tror att du kan vara gravid eller planerar att skaffa barn, rådfråga läkare eller apotekspersonal innan du använder detta läkemedel.

Rådgör med läkare före användning av Tenoprin under graviditet eller amning.

Körförmåga och användning av maskiner

Trötthet eller svindel kan förekomma i början av Tenoprin-behandlingen eller efter dosökning och detta kan försämra förmågan att klara sig i trafiken och att använda precisionskrävande maskiner. Under god behandlingsbalans är dessa symptom osannolika.

Du är själv ansvarig för att bedöma om du är i kondition att framföra motorfordon eller utföra arbeten som kräver skärpt uppmärksamhet. En av faktorerna som kan påverka din förmåga i dessa avseenden är användning av läkemedel på grund av deras effekter och/eller biverkningar. Beskrivning av dessa effekter

och biverkningar finns i andra avsnitt. Läs därför all information i denna bipacksedel för vägledning. Diskutera med din läkare eller apotekspersonal om du är osäker.

Tenoprin innehåller natrium

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol natrium (23 mg) per tablett, d.v.s. är näst intill "natriumfritt".

3. Hur du använder Tenoprin

Ta alltid detta läkemedel enligt läkarens anvisningar. Rådfråga läkare eller apotekspersonal om du är osäker.

Ändra eller avbryt inte medicineringen utan att först kontakta din läkare. Medicineringen ska avslutas enligt läkarens anvisningar genom att gradvis minska dosen, eftersom ett plötsligt avbrott ökar risken för hjärtattacker och bröstsmärtsanfall.

Om du har tagit för stor mängd av Tenoprin

Om du fått i dig för stor mängd läkemedel eller om t.ex. ett barn fått i sig läkemedlet av misstag, kontakta läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tel. 0800 147 111) för bedömning av risken samt rådgivning.

Om du har glömt att ta Tenoprin

Ta inte dubbel dos för att kompensera för glömd dos. Ta följande tablett vid den tidpunkt då det normalt skulle vara dags för den.

Om du har ytterligare frågor, kontakta läkare eller apotekspersonal.

4. Eventuella biverkningar

Liksom alla läkemedel kan detta läkemedel orsaka biverkningar, men alla användare behöver inte få dem. Biverkningarna minskar oftast vid fortgående behandling.

Vanliga (hos fler än 1 av 100 patienter):

Köldkänsla i extremiteterna, långsam hjärtverksamhet, svindel, trötthet, huvudvärk, illamående, kräkningar och diarré.

Mindre vanliga (hos fler än 1 av 1000 patienter, men färre än 1 av 100 patienter):

Sömnstörningar

Sällsynta (hos färre än 1 av 1000 patienter):

Depression, hallucinationer, svidande och torra ögon, hudsymtom och förvärrad psoriasis, förhöjda leverenzymvärden, impotens.

Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data):

Lupusliknande syndrom (en sjukdom där immunsystemet producerar antikroppar som främst angriper hud och leder).

Rapportering av biverkningar

Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller också biverkningar som inte nämns i denna information. Du kan också rapportera biverkningar direkt (se detaljer nedan). Genom att rapportera biverkningar kan du bidra till att öka informationen om läkemedels säkerhet.

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

5. Hur Tenoprin ska förvaras

Förvara detta läkemedel utom syn- och räckhåll för barn.

Inga särskilda förvaringsanvisningar.

Används före utgångsdatumet som anges på förpackningen. Utgångsdatumet är den sista dagen i angiven månad.

Läkemedel ska inte kastas i avloppet eller bland hushållsavfall. Fråga apotekspersonalen hur man kastar läkemedel som inte längre används. Dessa åtgärder är till för att skydda miljön.

6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

Innehållsdeklaration

Den aktiva substansen är atenolol. Varje tablett innehåller 25 mg, 50 mg eller 100 mg atenolol. Hjälppämnerna är mikrokristallin cellulosa, majsstärkelse, magnesiumkarbonat, natriumlaurilsulfat, magnesiumstearat, gelatin, titandioxid (E 171), hypromellos och glycerol.

Läkemedlets utseende och förpackningsstorlekar

Tenoprin 25 mg tabletter

Vit, rund, bikonvex, filmdragerad tablett med brytskåra på ena sidan, diameter 6,6 mm.

Tenoprin 50 mg tabletter

Vit, rund, bikonvex, filmdragerad tablett med brytskåra på ena sidan, märkt med "M006", diameter 8,1 mm.

Tenoprin 100 mg tabletter

Vit, rund, bikonvex, filmdragerad tablett med brytskåra på ena sidan, diameter 10,1 mm.

30 och 100 tabletter i PVC/PVDC/aluminium blisterförpackning.

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

Innehavare av godkännande för försäljning

ratiopharm GmbH, Graf-Arco-Strasse 3, 89079 Ulm, Tyskland

Tillverkare

Merckle GmbH, Ludwig-Merckle-Strasse 3, D-89143 Blaubeuren, Tyskland

Ytterligare upplysningar om detta läkemedel kan erhållas hos den nationella representanten för innehavaren av godkännandet för försäljning:

ratiopharm Oy

P.O. Box 67

02631 Esbo

Tel: 020 180 5900

Denna bipacksedel ändrades senast 19.7.2019.